

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

**Departamentul pentru studii
parlamentare și politici UE
Direcția pentru Uniunea Europeană**

București, 30.04.2015
14/89

AN F+B

Domnului Secretar general Cristian-Adrian Panciu

Stimate domnule Secretar general,

Vă transmitem, alăturat, două note elaborate în cadrul Direcției pentru Uniunea Europeană care exprimă puncte de vedere în legătură cu adresa Comisiei pentru afaceri europene nr. 4c-19/251 din 23.04.2015, prin care se transmit Biroului permanent actele și documentele rezultate din examinarea documentului **SWD(2015)42** - document de lucru al serviciilor Comisiei - **Raportul de țară al României pentru 2015**, Inclusiv un bilanț aprofundat privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice.

Anexăm:

- Punct de vedere privind nota Comisiei pentru afaceri europene nr. 4c-19/251 din 23.04.2015
- Punct de vedere privind oportunitatea examinării de către Camera Deputaților a documentului SWD (2015) 42 – Raportul de țară pentru România din cadrul Semestrului european 2015

Cu deosebită considerație,

Șef de departament

Andrei Mocearov

NOTĂ

Punct de vedere privind nota Comisiei pentru afaceri europene nr. 4c-19/251 din 23.04.2015

I. Context

1. Prin nota Comisiei pentru afaceri europene nr. 4c-19/251 din 23.04.2015, adresată Biroului permanent al Camerei Deputaților, această comisie precizează că, întrucât „[d]ocumentul de lucru examinat nu se încadrează în categoria „actelor aflate în curs de adoptare la nivelul instituțiilor Uniunii Europene” prevăzute la art. 11 [alin.] (1) din Legea nr. 373/2013, propunem încheierea procedurii de examinare parlamentară, prin aplicarea art. 40 din HCD nr. 11/2011, fără supunerea proiectului final de opinie aprobării plenului Camerei Deputaților”.

2. **Pentru argumentele care urmează, potrivit cadrului legislativ în vigoare – Legea nr. 373/2013, suntem de părere că poziția Comisiei pentru afaceri europene nu poate fi întemeiată.**

II. Controlul parlamentar în temeiul Legii nr. 373/2013

3. În prezent, Legea nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene stabilește cadrul de exercitare a controlului parlamentar în afaceri europene. Anterior, la nivelul Camerei Deputaților, controlul parlamentar se exercita în temeiul Hotărârii nr. 11 din 19 aprilie 2011 privind procedura de lucru și mecanismul decizional pentru exercitarea controlului parlamentar asupra proiectelor de acte legislative ale Uniunii Europene, în temeiul prevederilor Tratatului de la Lisabona privind rolul parlamentelor naționale (în continuare „HCD nr. 11/2011”).

4. În nota sa (cf. par. 1, *supra*), Comisia pentru afaceri europene face trimitere, pe de o parte, la art. 11 alin. (1) din Legea nr. 373/2013, iar pe de altă parte, la art. 40 din HCD nr. 11/2011.

5. În prezent, aceste două acte sunt în vigoare, deși conțin anumite dispoziții contradictorii. Fără a intra într-o discuție detaliată aici, trebuie amintit faptul că, potrivit principiului ierarhiei actelor juridice, în cazul unui conflict normativ între o lege și o hotărâre (parlamentară), dispozițiile celei dintâi trebuie să aibă prevalență.

6. În contextul de față, referința la art. 11 alin. (1) din Legea nr. 373/2013 nu este întru totul exactă. Ar fi trebuit făcută referire la art. 17 din Legea nr. 373/2013 (articol inclus în capitolul VII al acestei legi, intitulat „Analiza proiectelor de acte fără caracter legislativ elaborate de instituțiile Uniunii Europene”). Este evident că, în sensul art. 289 alin. (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (potrivit căruia, „[a]ctele juridice adoptate prin procedură legislativă constituie acte legislative”), urmând însă și definiția din art. 2 lit. i) din Legea nr. 373/2013, documentul de lucru SWD(2015)42 și comunicarea COM(2015)85 nu constituie acte legislative, ci acte fără caracter legislativ.

7. Art. 17 alin. (1) din Legea nr. 373/2013 menționează „**hotărârile Parlamentului**” (desigur, de regulă, ale fiecăruia dintre cele două Camere ale sale) care, în cazul

„actelor fără caracter legislativ elaborate de instituțiile Uniunii Europene”, au caracter consultativ pentru Guvern.

8. Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 373/2013, „[î]n exercitarea atribuțiilor sale, potrivit prevederilor prezentei legi, Parlamentul sau una dintre cele două Camere adoptă hotărâri”. *De lege lata*, acest enunț nu comportă excepții.

9. În plus, acest argument este întărit și de Decizia Curții Constituționale a României nr. 784 din 26 septembrie 2012, unde s-a statuat că, în afaceri europene, Parlamentul nu ar putea adopta „opinii”.

10. Desigur, *de lege ferenda*, acest sistem ar trebui poate regândit, pentru a asigura un grad mai mare de flexibilizare a procedurilor la nivelul camerelor Parlamentului României pentru participarea în afaceri europene.

11. Prin urmare, dispozițiile HCD nr. 11/2011 trebuie interpretate și aplicate în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 373/2013. Altfel spus, prevederile art. 40 din HCD nr. 11/2011 au devenit inoperante.

12. Așadar, potrivit Legii nr. 373/2013, încheierea procedurii de examinare parlamentară nu se mai poate realiza prin aplicarea art. 40 din HCD nr. 11/2011, adică fără supunerea proiectului final de opinie aprobării plenului Camerei Deputaților.

III. Concluzii

13. **Considerăm necesar ca examinarea parlamentară a acestui document să se finalizeze cu dezbaterea opiniei Comisiei pentru afaceri europene în plenul Camerei Deputaților și, astfel, să fie adoptată o hotărâre a Camerei.**

14. Această hotărâre va sprijini mandatul reprezentantului Guvernului României la ședința Consiliului ECOFIN din 12 mai a.c. și va constitui o referință importantă pentru Guvern în vederea discuțiilor viitoare cu Comisia Europeană privind prevederile recomandărilor specifice de țară din mai/iunie a.c.

24.04.2015

NOTĂ

Punct de vedere privind oportunitatea examinării de către Camera Deputaților a documentului SWD (2015) 42 – Raportul de țară pentru România din cadrul Semestrului european 2015

În proiectul de opinie a Comisiei pentru afaceri europene (CAE) referitor la SWD (2015) 42 (Raportul de țară pentru România 2015) - documentul 4c-19/ 250 din 22.04.2015 - se afirmă că:

1. *“în locul documentului de lucru SWD (2015) 42, comisia ar fi trebuit să fie sesizată cu Comunicarea Comisiei COM (2015) 85”* (punctul 4)
2. Examinarea actului SWD (2015) 42, de fapt Raportul de țară pentru România, *“nu se încadrează în sfera principală de responsabilitate a Comisiei pentru afaceri europene”* (punctul 2).

Față de afirmațiile de mai sus, facem următoarele precizări:

- a) La 26 februarie 2015, Comisia Europeană a adoptat un pachet de documente în cadrul Semestrului european 2015. **Este al doilea eveniment major în cadrul Semestrului european după lansarea Analizei anuale a creșterii, în noiembrie 2014.**
- b) **Partea de substanță a pachetului o reprezintă rapoartele de țară pentru 27 de țări (excepție Grecia) și un raport pentru zona euro: SWD 20 - SWD 47** (pentru România raportul de țară este SWD (2015) 42). Pachetul a fost lansat împreună cu un document denumit sugestiv de însăși Comisia Europeană **„comunicare chapeau” - (COM (2015) 85)** -, care este de fapt un rezumat al rapoartelor de țară, o privire de ansamblu asupra lor.
- c) **Rapoartele de țară sunt cele eligibile pentru examinare pe fond, în timp ce “comunicarea chapeau” este doar un document de însoțire a pachetului** la care se poate face referire, de exemplu, pentru anumite comparații între rapoartele de țară. De precizat că în Nota Biroului permanent prin care este sesizată CAE cu SWD (2015) 42, se face referire și la „comunicarea chapeau” - COM (2015) 85. **Examinarea COM (2015) 85 fără raportul de țară nu ar avea sens.**
- d) Până acum, în cadrul procesului aferent Semestrului european, rapoartele de țară, ca documente de lucru ale serviciilor Comisiei, se publicau la sfârșitul lunii mai / începutul lunii iunie a fiecărui an, împreună cu recomandările specifice de țară. Rămânea prea puțin timp pentru examinarea lor până la adoptarea de către Consiliu în iunie.
- e) Pentru îmbunătățirea procesului aferent Semestrului european, la cererea statelor membre, Comisia a decis ca anul acesta, pentru prima dată, **să publice rapoartele de țară, la 26 februarie 2015**, cu trei luni înaintea Recomandărilor de țară, în forma lor neoficială, așa cum erau disponibile în acel moment.
- f) Natura documentelor prin care s-au publicat rapoartele de țară depinde de aspecte procedurale, iar nu de fond. Documentul devine oficial ulterior adoptării sale în Colegiul comisarilor, dar acest lucru se petrece prea târziu pentru a permite dezbateri aprofundate.

- g) **Scopul devansării publicării este oferirea oportunității examinării lor în statele membre, inclusiv în parlamentele naționale.** În urma dezbaterilor și a sugestiilor primite, documentele vor fi îmbunătățite și vor îmbrăca forma oficială la sfârșitul lunii mai / începutul lunii iunie ale fiecărui an, când vor fi publicate și Recomandările specifice de țară.
- h) De altfel, motivul publicării devansate a rapoartelor de țară, ca documente ale serviciilor Comisiei Europene în formă neoficială, este explicată în documentele care au însoțit lansarea pachetului:
- „Devansarea publicării cu trei luni **oferă mai mult timp pentru examinarea analizei (analiza din raportul de țară n.n.) și pentru discuții la nivelul UE și al statelor membre.** Acest lucru ar trebui de asemenea să ajute la stimularea dezbaterii naționale și a sentimentului apartenenței (“ownership”) la procesul din cadrul Semestrului european” (extras din fișa tehnică - fact sheet MEMO 15-4511)).
 - “Devansarea datei de publicare cu trei luni **oferă mai mult timp pentru discuții cu părțile interesate și permite o mai mare responsabilitate din partea statelor**” (din Comunicatul de presă al Comisiei Europene la lansarea pachetului – IP -15- 4504_RO_Semestrul european).
- i) Nu în ultimul rând, aceste documente ale serviciilor Comisiei Europene, reprezentând rapoartele de țară, pot fi asimilate unor **documente de consultare.**

Concluzii:

1. **Nu există nici un impediment juridic ca Raportul de țară pentru România din cadrul Semestrului european 2015, publicat ca document neoficial al serviciilor Comisiei Europene să fie examinat la Camera Deputaților conform procedurilor în vigoare.** Atât Legea nr. 373 / 2013, cât și HCD nr.11/2011 permit examinarea actelor nelegislative sau a documentelor de consultare ale Uniunii Europene. Or, **SWD (2015) 42 este un document nelegislativ, de consultare.**
2. Motivul pentru care rapoartele de țară au fost publicate devansat, în formă neoficială, este **asigurarea unui timp mai mare pentru examinarea lor.** Publicarea devansată este o **invitație la examinare și dezbateri și nu la inhibarea lor.**
3. În ultimă instanță, Comisia pentru afaceri europene ar fi putut solicita imediat Biroului permanent, pentru motive formale, de înregistrare, **examinarea COM (2015) 85, în conformitate cu art. 34 din HCD nr. 11/2011 care prevede că comisiile “pot decide să examineze și alte propuneri legislative și documente de consultare decât cele aflate în lista de documente prioritare semnalate”,** în contextul în care în Nota nr.3/E/4.03.2015 aprobată de BP. cu care a fost sesizată CAE era menționat documentul SWD (2015) 42, cu trimitere și la COM (2015) 85. **Pe fond, în orice variantă de înregistrare, trebuie examinat Raportul de țară pentru România.** Comisia pentru afaceri europene a optat, în mod bizar, să introducă accente de polemică în textul proiectului de opinie.

29.04.2015